

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет БТЕ
Кафедра менеджменту та адміністрування

СИЛАБУС

навчальної дисципліни (обов'язкова)

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Обсяг освітнього компоненту (3 кредити/90 годин)

Семестр – 1

Вид контролю – залік

Освітня програма «Регіональне управління»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Спеціальність – D4 Публічне управління та адміністрування

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Гудзь Петро Васильович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування

Контактна інформація:

- +380751028159;
- pitgudz@gmail.com;
- перший навчальний корпус, 272 аудиторії

Час і місце проведення консультацій:

- Відповідно до розкладу
- Zoom Конференція

Ідентифікатор конференції:
<https://us02web.zoom.us/j/87085050258>

Код доступу: 2026

ОПИС КУРСУ

Курс «Методологія та організація наукових досліджень» спрямований на формування у здобувачів сучасного наукового мислення та дослідницької культури, оволодіння методологією, методами й інструментами наукових і прикладних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування. Курс забезпечує розвиток здатності самостійно визначати наукову проблему, проєктувати та організовувати дослідження, добирати й застосовувати валідні теоретичні та емпіричні методи, аналізувати й інтерпретувати отримані результати, формулювати обґрунтовані висновки та практичні рекомендації.

Особлива увага приділяється використанню сучасних цифрових технологій, статистичних методів, спеціалізованого програмного

забезпечення та інструментів штучного інтелекту в дослідницькій діяльності, а також критичному оцінюванню достовірності отриманої інформації та результатів. Методологічні положення курсу орієнтовані на їх практичне застосування під час підготовки та виконання магістерського дослідження.

Особливості курсу:

поєднання методології та практики дослідження - теоретичні положення розглядаються у взаємозв'язку з практичними завданнями та застосуванням дослідницьких інструментів;

орієнтація на повний цикл наукового дослідження - від визначення проблеми, формування мети й завдань та проєктування дослідження — до аналізу результатів, формулювання висновків і розроблення науково-прикладних рекомендацій;

застосування сучасних дослідницьких методів та інструментів - передбачено опанування загальнонаукових, теоретичних, емпіричних та аналітичних методів, а також сучасних цифрових технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та інструментів штучного інтелекту;

предметна спрямованість на публічне управління та регіональний розвиток - методологічні підходи та методи розглядаються на матеріалі проблем публічного управління, місцевого самоврядування, регіонального розвитку, стійкості та відновлення територій;

розвиток самостійності та критичного мислення дослідника - курс орієнтований не на механічне засвоєння методів, а на здатність обґрунтовувати їх вибір, оцінювати обмеження та відповідальність за отримані результати;

академічна доброчесність та дослідницька етика - особливу увагу приділено принципам академічної доброчесності, коректному використанню джерел і цифрових інструментів, етичним аспектам проведення та представлення результатів дослідження.

Переваги курсу

формування цілісного розуміння логіки, методології та організації сучасного наукового дослідження у сфері публічного управління та адміністрування;

набуття практичної здатності самостійно проєктувати й проводити наукові та прикладні дослідження, обґрунтовувати вибір методів і критично оцінювати отримані результати;

оволодіння сучасними цифровими інструментами дослідницької діяльності, зокрема можливостями та обмеженнями використання штучного інтелекту;

розвиток здатності перетворювати результати аналізу на обґрунтовані наукові висновки, практичні рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення механізмів і інструментів публічного управління;

безпосередня підготовка до виконання магістерського дослідження, його апробації, представлення та публічного захисту.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів здатності самостійно проєктувати, організовувати та здійснювати наукові й прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування на основі сучасних методологічних підходів, кількісних і якісних методів, цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту, забезпечуючи обґрунтованість, достовірність, академічну доброчесність і практичну значущість отриманих результатів.

Завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів здатності самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові й прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, зокрема:

визначати наукову проблему, формулювати тему, мету, завдання, об'єкт, предмет та дослідницькі питання;

обґрунтовувати методологію та дизайн дослідження, добирати відповідні теоретичні, емпіричні та аналітичні методи;

здійснювати пошук, критичний відбір, систематизацію та аналіз наукової, нормативної, статистичної та іншої інформації;

застосовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення та інструменти штучного інтелекту в дослідницькій діяльності;

аналізувати та інтерпретувати отримані результати, оцінювати їх достовірність і обмеження, формулювати обґрунтовані висновки;

розробляти та обґрунтовувати науково-прикладні результати, практичні рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення механізмів і інструментів публічного управління;

дотримуватися принципів академічної доброчесності, дослідницької етики та вимог до наукової комунікації;

застосовувати набуті методологічні знання та дослідницькі інструменти під час підготовки й виконання магістерського дослідження з урахуванням специфіки публічного управління, регіонального розвитку, воєнних викликів, відновлення та розвитку територій.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові

технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити: результати навчання попереднього рівня вищої освіти.

Наступні освітні компоненти: ОК05 «Технології публічного управління та адміністрування»; ОК10 «Переддипломна практика»; ОК11 «Кваліфікаційна робота».

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

Номер тижня	Теми лекцій, год.	Теми семінарів, год.
1	Тема 1. Наукове дослідження у системі професійної діяльності магістра - 2 год	
2	Тема 2. Методологія та дизайн наукового дослідження - 2 год	Тема 2. Проектування наукового дослідження- 2 год.
3	Тема 3. Методологія та методи емпіричного дослідження - 2 год	Тема 3. Емпірична база та методи дослідження- 2 год.
4	Тема 4. Методи аналізу, моделювання та інтерпретації даних - 2 год	Тема 4. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження - 2 год.
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення та організація наукового дослідження - 2 год	
6	Тема 6. Цифрові технології, штучний інтелект та сучасні інструменти наукового дослідження - 2 год	Тема 6. Цифрові інструменти та штучний інтелект у науковій роботі - 2 год
7	Тема 7. Академічна доброчесність, дослідницька етика та культура наукової комунікації- 2 год	
8	Тема 8. Методологія досліджень публічного управління та регіонального розвитку- 2 год.	Тема 8. Дослідження проблем публічного управління та регіонального розвитку - 2 год.
9	Тема 9. Розроблення та обґрунтування науково-прикладних результатів дослідження- 2 год	
10	Тема 10. Методика виконання магістерського дослідження- 6 год	Тема 10. Виконання магістерського дослідження: від задуму до результатів - 2 год.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Загальний обсяг самостійної роботи становить 54 години

Ном ер тиж ня	Назва теми	Види СР	Контрольні заходи
1	Тема 1. Наукове дослідження у системі професійної діяльності магістра	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу. Опрацювання лекційного матеріалу та рекомендованих наукових джерел. Визначення актуальних проблем публічного управління та регіонального розвитку, які можуть бути предметом наукового дослідження. Формування переліку потенційних напрямів власного магістерського дослідження. Аналіз прикладів сучасних наукових досліджень у сфері публічного управління. Підготовка короткого обґрунтування актуальності обраної проблематики.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань
2	Тема 2. Методологія та дизайн наукового дослідження	Опрацювання теоретичного матеріалу. Аналіз наукових публікацій для визначення проблеми, мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження. Формулювання дослідницького питання та робочої гіпотези (за потреби). Розроблення логічної схеми власного дослідження та обґрунтування вибору його дизайну.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань, презентація творчих завдань (есе)
3	Тема 3. Методологія та методи емпіричного дослідження	Опрацювання теоретичного матеріалу та наукових джерел. Порівняння можливостей кількісних і якісних методів дослідження. Добір методів для розв'язання окремих завдань власного дослідження. Розроблення інструментарію збору емпіричних даних (анкета, гайд інтерв'ю, карта спостереження тощо). Визначення вимог до вибірки та якості отриманих даних.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань. Контрольна робота
4	Тема 4. Методи аналізу, моделювання та інтерпретації даних	Опрацювання теоретичного матеріалу. Аналіз прикладів використання статистичних та аналітичних методів у дослідженнях публічного управління. Вибір способів опрацювання даних відповідно до дослідницького завдання. Практичне опрацювання невеликого масиву даних із використанням цифрових інструментів. Побудова та інтерпретація таблиць, діаграм або інших форм представлення результатів.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення та організація наукового дослідження	Пошук і систематизація наукових, нормативних, статистичних та інших інформаційних джерел за темою магістерського дослідження. Оцінювання надійності та релевантності джерел. Формування робочої бібліографії та бази	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань

		джерел дослідження. Опрацювання бібліографічних менеджерів та цифрових засобів організації дослідницької інформації. Підготовка аналітичного огляду відібраних джерел.	
6	Тема 6. Цифрові технології, штучний інтелект та сучасні інструменти наукового дослідження	Опрацювання теоретичного матеріалу. Ознайомлення з цифровими інструментами пошуку, систематизації, аналізу та візуалізації наукової інформації. Практичне використання інструментів ШІ для окремих дослідницьких завдань із перевіркою отриманих результатів. Порівняння результатів традиційного та AI-assisted опрацювання інформації. Визначення можливостей, обмежень і ризиків використання ШІ у власному дослідженні.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань
7	Тема 7. Академічна доброчесність, дослідницька етика та культура наукової комунікації	Опрацювання нормативних та наукових матеріалів з академічної доброчесності й дослідницької етики. Аналіз типових випадків порушення академічної доброчесності у науковій роботі. Перевірка фрагментів власного тексту щодо коректності цитування, парафразування та посилення на джерела. Формування правил академічно доброчесного використання цифрових інструментів та ШІ. Підготовка фрагмента наукового тексту з належним оформленням джерел.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань
8	Тема 8. Методологія досліджень публічного управління та регіонального розвитку	Опрацювання наукових джерел за проблематикою публічного управління та регіонального розвитку. Аналіз сучасних підходів до дослідження взаємодії держави, територіальних громад та інших суб'єктів розвитку. Визначення специфіки дослідження управлінських процесів в умовах війни, відновлення та трансформації територій. Добір методів і джерел даних відповідно до проблематики власного магістерського дослідження. Підготовка аналітичної схеми дослідження обраної управлінської проблеми.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань
9	Тема 9. Розроблення та обґрунтування науково-прикладних результатів дослідження	Опрацювання теоретичного матеріалу. Аналіз прикладів наукових досліджень, у яких результати трансформуються у практичні рекомендації, механізми або управлінські рішення. Визначення критеріїв наукової новизни та практичної значущості. Формування попередніх наукових і практичних результатів за темою власного дослідження. Обґрунтування можливостей застосування запропонованих результатів у публічному управлінні та регіональному розвитку.	Доповіді, тестування, рішення задач та ситуаційних завдань, презентація творчих завдань (есе)
10	Тема 10. Методика виконання	Опрацювання методичних матеріалів щодо виконання магістерського дослідження.	Доповіді, тестування,

магістерського дослідження	Уточнення теми, проблеми, мети, завдань, об'єкта та предмета власного дослідження. Формування структури магістерської роботи та логіки її розділів. Розроблення плану виконання дослідження, визначення джерел інформації та методів дослідження. Підготовка окремих фрагментів магістерського дослідження: обґрунтування актуальності, постановка проблеми, огляд джерел, методика дослідження, очікувані результати. Підготовка матеріалів до апробації та публічного представлення результатів.	рішення задач та ситуаційних завдань. Контрольна робота
----------------------------	--	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

1.Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

2.Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2024. 41 с.
https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_prot_sesu.pdf

3.Програма навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування», освітня програма «Регіональне управління». Уклад. Гудзь П.В. Запоріжжя: НУЗП, 2026. 18 с.

4. Методичні вказівки до проведення семінарських занять та самостійної роботи з ОК «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів вищої освіти спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» (освітня програма «Регіональне управління») освітнього ступеня «Магістр» всіх форм навчання / Укл. д.е.н., проф. П.В.Гудзь. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2026. 36 с.

5.Методологія та організація наукових досліджень : електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс] / [Савицька Л. А., Городецька О. С., Колесник І. С., Добровольська Н. В.] – Вінниця : ВНТУ, 2023. 143 с.
https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2023/Savytska_2023_143.pdf

6. Медвідь В. Ю. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах та таблицях) : навч. посіб. / В. Ю. Медвідь, О. А. Галич, В. С. Лесюк. — Полтава : Астроя, 2026. 336 с. ISBN 978-617-8466-43-5
URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/21141/npmgl.pdf>

7. ЄВВ з методології наукових досліджень : навч. посіб. : матеріали для підгот. до ЄВВ : вступ до аспірантури з усіх спец. / [уклад.: Л. О. Чернов]. – Харків : Право, 2026. – 78 с. ISBN 978-617-8759-59-9

8. Лозинська Т. М., Іваніна О. В., Щетініна Т. О. Публічне управління: навчальний посібник. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. 186 с.

9. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

10. Методологія наукових досліджень з публічного управління : Навч. посіб. для магістрантів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» /Уклад. Т. В. Сич. ; ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”. Х., 2018. 164 с.

11. Interreg Europe (<https://www.interregeurope.eu/>) – офіційний ресурс із матеріалами про практики міжрегіонального співробітництва; може використовуватися як джерело емпіричних прикладів для досліджень регіонального розвитку (тема 8).

ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання знань здобувачів вищої освіти з ОК «Методологія та організація наукових досліджень» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання: усне опитування на семінарських заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв’язання завдань, тестування.

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний модульний контроль знань здобувачів вищої освіти. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань здобувачів вищої освіти з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у НУ «Запорізька політехніка» порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю.

Під час поточного контролю здійснюється перевірка розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний (проміжний) контроль.

Об’єктом поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- виконання обов’язкового завдання для самостійного опрацювання;
- виконання одного з вибірових завдань для самостійного опрацювання;
- участь в конкурсах, конференціях та олімпіадах.

Контроль систематичності та активності роботи здобувача вищої освіти протягом семестру базується на оцінюванні активності та рівня знань здобувачів вищої освіти при обговоренні питань семінарських занять.

Види роботи	Кількість	Оцінка за 1 вид роботи	Всього за вид
Активна робота на занятті (обговорення, дискусії, групова робота)	10	3	30
Захищені завдання (реферати, кейси, тести)	10	3	30
Підсумковий контроль (за результатами вивчення відповідних 10 тем курсу)	10	3	30
Індивідуальне завдання - тези	1	10	10
Разом			100 балів

Модульний контроль здійснюється у формі контрольних робіт за окремими частинами дисципліни (змістовими модулями). Загальна підсумкова оцінка за змістовними модулями є середньоарифметичною за результатами двох модульних оцінок.

Поточне тестування та самостійна робота										Поточне оцінювання	Тест підсумковий	Тези	Сума
МОДУЛЬ 1					МОДУЛЬ 2								
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10				
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	30	10	100

T1, T2 ... Ti – теми змістових модулів.

До відомості обліку успішності заносяться сумарні результати в балах за 100-бальною шкалою.

Допускається перезарахування результатів навчання, здобутих в межах неформальної та інформальної освіти. Зокрема, визнання результатів навчання рекомендованих профільних онлайн курсів (<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=732>) на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra, ЗРОЗУМІЛО! тощо або запропонованих здобувачем (представлених сертифікатом, дипломом) в якості самостійної роботи за темами чи модулями курсу в залежності від кількості кредитів ECTS та згідно рішення кафедри менеджменту та адміністрування.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Під час навчання здобувачі вищої освіти зобов'язані:

1) дотримуватися академічної доброчесності*:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю;

- дотримуватися норм законодавства про авторське право;

2) брати активну участь у навчальному процесі;

- 3) не запізнюватися на заняття, не пропускати заняття без поважних причин;
- 4) самостійно і своєчасно вивчати матеріал пропущеного заняття;
- 5) давати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності.
- 6) виявляти повагу та доброзичливість до однокурсників та викладачів.

Використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі

Використання технологій штучного інтелекту (ШІ), зокрема генеративного ШІ, під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20>) та Декларації про принципи використання генеративного штучного інтелекту при провадженні освітнього процесу та здійсненні наукової діяльності в НУ «Запорізька політехніка» (https://docs.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/Dekl_pro_pryn_vykor_henerativnoho_shtuchnoho_intelektu.pdf), введеної в дію наказом ректора від 27.11.2023 № 468.

Залежно від характеру навчального завдання та мети оцінювання передбачаються такі ролі ШІ:

1. ***ШІ як допоміжний інструмент навчання.*** Допускається використання ШІ для пояснення складних понять, пошуку і систематизації інформації, формування ідей, структурування матеріалу, мовного редагування, підготовки до обговорень і самоперевірки знань. Отримана за допомогою ШІ інформація підлягає критичному оцінюванню та перевірці за достовірними джерелами.

2. ***ШІ як інструмент аналітичної та дослідницької діяльності.*** За умовами відповідного завдання допускається використання ШІ для попереднього опрацювання даних, порівняння альтернатив, моделювання ситуацій, візуалізації інформації та підготовки допоміжних аналітичних матеріалів. Здобувач самостійно здійснює змістовий аналіз, інтерпретацію результатів, обґрунтування висновків і рекомендацій та відповідає за їх достовірність.

3. ***Обмеження використання ШІ під час контрольних заходів.*** Використання ШІ не допускається під час виконання завдань, спрямованих на перевірку індивідуальних знань, умінь і результатів навчання, якщо інше прямо не передбачено умовами відповідного контрольного заходу. Подання згенерованих ШІ матеріалів як результатів власної самостійної діяльності без належного зазначення їх походження не допускається.

Прозорість використання ІІІ та академічна доброчесність. У разі використання ІІІ під час підготовки навчальних робіт здобувач зазначає назву застосованого інструмента та характер його використання. У разі включення згенерованих ІІІ об'єктів до академічного твору їх використання декларується відповідно до вимог законодавства та встановлених правил оформлення. Використання ІІІ не замінює посилань на першоджерела, не звільняє від самостійного виконання навчальних завдань та відповідальності за достовірність результатів. Не допускається передавання до сторонніх ІІІ-сервісів персональних даних, конфіденційної інформації та матеріалів з обмеженим доступом без належних правових підстав.

Порушення правил академічної доброчесності розглядаються відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних документів НУ «Запорізька політехніка».

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Для опанування навчальної дисципліни необхідний особистий доступ до системи дистанційного навчання Moodle НУ «Запорізька політехніка», де розміщуються навчально-методичні матеріали та завдання курсу.

*Кодекс академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf